

M3 cv9

Lineární ODR 2. řádu s proměnnými koef. - řešení ve tvaru řad

1. Je dána ODR:

$$y'' + xy' - 2y = f(x). \quad (1)$$

a) Určete první čtyři nenulové členy rozvoje funkce pravé strany

$$f(x) = \frac{1}{1-2x},$$

do Taylorovy řady se středem v bodě $x_0 = 0$. Najděte interval konvergence I této řady.

Návod: Použijte vzorec pro součet geometrické řady. (viz 2. cvičení)

b) Ukažte, že Cauchyova úloha pro rovnici (1) s počátečními podmínkami

$$y(0) = 0 \text{ a } y'(0) = -1,$$

má právě jedno maximální řešení na intervalu J . Tento interval určete a ukažte, že řešení existuje pro $I \subset J$.

Návod: Použijte Větu o existenci a jednoznačnosti řešení Cauchyovy úlohy.

c) Řešení úlohy aproximujte polynomem 4. stupně (okolo bodu $x_0 = 0$).

Návod: Rozvíňte funkci $y(x)$ do řady

$$y \approx \sum_{i=0}^4 c_i x^i = c_0 + c_1 x + c_2 x^2 + c_3 x^3 + c_4 x^4,$$

spočítejte její derivace (y' a y'') a dosad'te do rovnice (1) spolu s rozvojem pravé strany (z bodu a). Pak porovnejte koeficienty u jednotlivých mocnin x .

(koeficienty c_0 a c_1 dostanete z poč. podmínek dosazením ($x_0 = 0$) do řady pro y a y')

2. Je dána Cauchyova úloha:

$$\begin{cases} y'' + y' + e^x y = x, \\ y(0) = 1, \quad y'(0) = 0. \end{cases} \quad (2)$$

a) Určete první čtyři nenulové členy Taylorova rozvoje funkce $a_0(x) = e^x$. Určete interval konvergence I_g této řady.

b) Ukažte, že úloha (2) má právě jedno maximální řešení na intervalu J . Tento interval určete a ukažte, že řešení existuje pro $I \subset J$.

c) Řešení úlohy (2) aproximujte polynomem 4. stupně.

3. Je dána Cauchyova úloha:

$$\begin{cases} y'' + x^2 y = \ln x, \\ y(1) = 1, \quad y'(1) = -1. \end{cases} \quad (3)$$

a) Určete první čtyři nenulové členy rozvoje funkce pravé strany do Taylorovy řady (a rozmyslete si s jakým středem). Najděte interval konvergence I této řady.

b) Ukažte, že úloha (3) má právě jedno maximální řešení na intervalu J . Tento interval určete a ukažte, že řešení existuje pro $I \subset J$.

c) Řešení úlohy (3) aproximujte polynomem 4. stupně (tento polynom určete).

4. Je dána Cauchyova úloha:

$$\begin{cases} y'' + y \ln(1+x) = x + e^x, \\ y(0) = -1, \quad y'(0) = -1. \end{cases} \quad (4)$$

- a) Určete první čtyři nenulové členy Taylorova rozvoje funkce $a_0(x) = \ln(x+1)$. Určete interval konvergence I_g této řady.

Návod: Použijte rozvoj $a'_0(x) = \frac{1}{1+x} \approx 1 - x + x^2 - x^3$ a integrujte ho člen po členu.

- b) Určete první čtyři nenulové členy Taylorova rozvoje funkce $f(x) = x + e^x$. Určete interval konvergence I_f této řady.

Návod: Využijte Taylorovy řady pro exponenciálu.

- c) Ukažte, že úloha (4) má právě jedno maximální řešení na intervalu J . Tento interval určete a ukažte, že řešení existuje pro $(I_g \cap I_f) \subset J$.

- d) Řešení úlohy (4) aproximujte polynomem 5. stupně.

Návod: Spočítejte součin řad pro y a pro $a_0(x) = \ln(1+x)$. Dosadte do rovnice (4) spolu s řadou pro pravou stranu $f(x)$ a porovnejte koeficienty u stejných mocnin x .